

Judecătoria Glodeni
judecător - Alina Țihonschi
Curtea de Apel Bălți
Judecători – Tatiana Duca, Stela Procopciuc, Elena Grumeza
Curtea Supremă de Justiție
Judecători: I.Sîrcu, I.Bejenaru, Iu.Oprea

Republica Moldova
Curtea Supremă de Justiție

ÎNCHEIERE

18 noiembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Iurie Bejenaru, Iuliana Oprea

examinînd cererea de revizuire declarată de către Toropei Ion în interesele persoanei incapabile Toropei Maria,

în pricina civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Toropei Ion, în interesele persoanei incapabile Toropei Maria împotriva lui Mercheli Eduard, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Ion Nemerenco, privind contestarea actelor executorului judecătoresc,

împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 20 mai 2015,

CONSTATĂ:

La 20 iunie 2014, Toropei Ion în interesele persoanei incapabile Toropei Maria s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Mercheli Eduard, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Ion Nemerenco, privind anularea procesului-verbal din 02.06.2014 de transmitere în proprietate a bunurilor nevîndute la licitație ce aparțin debitorului Maria Toropei, anularea încheierii executorului judecătoresc Ion Nemerenco din 02.06.2014 cu privire la corectarea erorilor evidente strecurate în procesul-verbal al licitației din 26.05.2014 și în încheierea de transmitere în proprietate a bunurilor nevîndute la licitație din 30.05.2014, anularea încheierii executorului judecătoresc Ion Nemerenco din 03.06.2014 privind încasarea taxelor pentru efectuarea actelor executării din motivul că anterior acestea deja au fost încasate de la creditor.

Prin încheierea Judecătoriei Glodeni din 21 august 2014, a fost admisă parțial cererea și s-a anulat încheierea cu privire la încasarea taxelor pentru efectuarea actelor executorului judecătoresc, spezelor procedurii de executare și a onorariului din 03.06.2014. În rest cerințele au fost respinse.

La 16.09.2014, Toropei Ion în interesele persoanei incapabile Toropei Maria a declarat recurs împotriva încheierii primei instanțe, solicitînd admiterea recursului, casarea încheierii Judecătoriei Glodeni din 21 august 2014, cu emiterea unei noi încheieri, prin care cererea să fie admisă.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 24 octombrie 2014, a fost respins recursul declarat de către Toropei Ion în interesele persoanei incapabile Toropei Maria și menținută încheierea Judecătoriei Glodeni din 21 august 2014.

La 05.02.2015, Toropei Ion în interesele persoanei incapabile Toropei Maria a înaintat cerere de revizuire împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 24 octombrie 2014.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 24 februarie 2015, a fost restituită cererea de revizuire înaintată de Toropei Ion în interesele persoanei incapabile Maria Toropei împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 24 octombrie 2014.

La 18.03.2015, Toropei Ion în interesele persoanei incapabile Toropei Maria a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a încheierii Curții de Apel Bălți din 24 februarie 2015, a deciziei Curții de Apel Bălți din 24.10.2014 și a încheierii Judecătoriei Glodeni din 21.08.2014, cu trimiterea cauzei la rejudecare.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 20 mai 2015, a fost respins recursul declarat de Toropei Ion în interesele persoanei incapabile Toropei Maria și menținută încheierea Curții de Apel Bălți din 24 februarie 2015.

La 03.09.2015, Toropei Ion în interesele persoanei incapabile Toropei Maria a depus cerere de revizuire a deciziei Curții Supreme de Justiție din 20 mai 2015, solicitând admiterea revizuirii, casarea deciziei Curții Supreme de Justiție din 20 mai 2015 și remiterea cauzei la rejudecare în prima instanță.

În motivarea cererii de revizuire, revizuentul a invocat temeiul prevăzut la lit. b) art. 449 CPC, menționând în acest sens că instanța de recurs, în procesul examinării recursului declarat, a trecut cu vederea toate argumentele invocate de recurent privind nerespectarea cadrului legal la soluționarea cauzei civile.

În speță, revizuentul a susținut că instanța de recurs a ignorat faptul restituirii ilegale de către Curtea de Apel Bălți a cererii de revizuire, deoarece normele procedurale prevăd expres emiterea unei încheieri de a nu da curs cererii și de acordare a unui termen rezonabil pentru lichidarea neajunsului.

Examinând motivele invocate de revizuent, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit ajunge la concluzia că cererea de revizuire urmează să fie respinsă ca inadmisibilă, pornind de la următoarele.

În conformitate cu lit. a) alin. (1) art. 453 CPC al RM, după ce examinează cererea de revizuire, instanța poate emite încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Revizuirea este posibilă doar în cazurile în care sunt invocate și sunt probate circumstanțe, fapte ori evenimente, prevăzute de lege ca temeiuri, care sunt esențiale pentru relațiile în litigiu și de natură să influențeze soluția adoptată.

Drept temeiuri pentru revizuirea unei hotărâri irevocabile, de către legislator sunt definite cele conținute în art. 449 CPC și ele sunt indicate exhaustiv.

Pornind de la aceste cerințe, Colegiul relevă că revizuirea unei hotărâri date de către instanță este posibilă doar în cazul în care solicitantul, după devenirea irevocabilă a hotărârii, intră în posesia unui temei din cele prevăzute de art. 449 CPC. În același timp, acest temei trebuie să vizeze situația de fapt, care a fost obiectul examinării în instanța de fond, dat fiind că instanța de recurs verifică corectitudinea aplicării și interpretării de către prima instanță a normelor de drept material și procesual, în limitele materialelor din dosar și în limitele recursului declarat. Or, nu poate fi revizuită o hotărâre care elucidează o anumită situație de

fapt, asupra căreia s-a pronunțat instanța de fond, prin prisma unui temei care caracterizează o altă situație.

Din textul cererii de revizuire, înaintate la 03.09.2015, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ constată că revizuentul solicită revizuirea deciziei Curții Supreme de Justiție din 20 mai 2015, invocând ca temei lit. b) a art. 449 CPC.

Astfel, potrivit normei invocate, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Colegiul reține că, pentru a redeschide procesul pe temeiul prevăzut de art. 449 lit. b) CPC, este important ca circumstanțele sau faptele date, existente obiectiv pînă la data pronunțării hotărîrii, să fie confirmate în fața instanței prin prezentarea unor probe concludente.

Norma legală (art. 449 lit. b) CPC) vorbește despre circumstanțe (fapte) necunoscute anterior petiționarului, dar întrucît examinarea fondului cauzei prezumă că instanța a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii, este evident că o condiție esențială pentru admiterea revizurii este că și instanței nu i-au fost și nu i-au putut fi cunoscute aceste circumstanțe (fapte). Pentru acest motiv de revizuire esențial este ca revizuentul să probeze că nu a știut anterior pronunțării hotărîrii a cărei revizuire se cere despre aceste circumstanțe sau fapte și că nu a avut posibilitatea de a le cunoaște, în caz contrar ele nu pot servi ca temei de revizuire. Mai mult, revizuentul trebuie să demonstreze că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Astfel, ca o condiție esențială de redeschidere a procesului pe acest temei este ca circumstanțele (faptele) să fi existat obiectiv pînă la data pronunțării hotărîrii, ele urmînd a fi diferențiate de faptele noi apărute după pronunțarea hotărîrii. Faptele noi apărute după darea hotărîrii pot servi temei de adresare cu o nouă acțiune în judecată, dar nu ca temei de revizuire.

Circumstanțele sau faptele prezentate ca temei de revizuire trebuie să influențeze esențial soluția dată inițial de instanță, în sensul că nu orice circumstanțe sau fapte necunoscute anterior pot servi temei de revizuire, ci doar atunci cînd sînt determinante pentru judecarea justă a cauzei, or aceste noi circumstanțe conduc după sine la apariția, modificarea sau încetarea raporturilor juridice dintre părțile în litigiu și deci sunt determinante pentru judecarea justă a cauzei.

În același timp, revizuentul trebuie să probeze că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii. Or, lipsa acestui suport probatoriu, ca element obligator al temeiului prevăzut la art. 449 lit. b) CPC, decade sau lipsește revizuentul de posibilitatea invocării unui atare temei.

La caz, Colegiul conchide că revizuentul nu a probat nici într-un fel prezența acestui temei de revizuire.

În speță, afirmațiile revizuentului cum că instanța de recurs, în procesul examinării recursului declarat, a trecut cu vederea toate argumentele invocate de recurent privind nerespectarea cadrului legal la soluționarea cauzei civile, nu se

încadrează în temeiul prevăzut la art. 449 lit. b) CPC, deoarece nu întrunește condițiile impuse de legiuitor pentru admiterea lui.

Or, temeiul invocat de revizuent presupune că au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

La caz, Toropei Ion nu invocă careva circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii, ci supune unei aprecieri critice decizia instanței de recurs, ceea ce nu poate constitui temei de redeschidere a procesului.

Anume din aceste motive, Colegiul apreciază critic afirmația revizuentului că instanța de recurs a ignorat faptul restituirii ilegale de către Curtea de Apel Bălți a cererii de revizuire, deoarece normele procedurale prevăd expres emiterea unei încheieri de a nu da curs cererii și de acordare a unui termen rezonabil pentru lichidarea neajunsului.

Astfel, Colegiul constată că revizuentul nu a prezentat alte înscrisuri care să corespundă caracteristicilor cerute de norma de drept indicată.

În consecință, sub aspectul analizat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ conchide că circumstanțele invocate de revizuent drept temei de revizuire, nu se încadrează în cele exhaustiv prevăzute la art. 449 CPC.

Prin cererea – obiectul prezentei ședințe, revizuentul nu a prezentat nici unul din temeiurile conținute în norma indicată.

Colegiul reiterează că, posibilitatea reinițierii procesului de judecată urmează să fie examinată în lumina Preambulului Convenției, care declară preeminența dreptului o parte a moștenirii comune a Statelor Contractante. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere, printre altele, ca atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (*Brumărescu v. Romania, Roșca v. Moldova*).

Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului *res judicata* (ibid., § 62), adică principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești. Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii, doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (*Roșca v. Moldova*, citată mai sus, § 25, *Popov nr. 2 vs. Moldova*). Din considerentele menționate Colegiu consideră că prezenta cerere de revizuire nu poate fi admisă.

Astfel, Colegiul conchide că cererea de revizuire urmează a fi respinsă ca inadmisibilă, or retractarea neîntemeiată a unei hotărâri judecătorești irevocabile produce efecte grave pentru părți, întrucât se încalcă principiul stabilității raporturilor juridice, fiindcă unul dintre elementele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul stabilității raporturilor juridice, care înseamnă, între altele, că soluția definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată fără motive legale. De aceea, legea (art. 449 CPC) admite revizuirea numai în cazuri strict determinate.

În baza celor expuse și în conformitate cu art. 449, 451-453 din Codul de procedură civilă al RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

DISPUNE:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire declarată de Toropei Ion în interesele persoanei incapabile Toropei Maria, împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 20 mai 2015, în pricina civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Toropei Ion, în interesele persoanei incapabile Toropei Maria împotriva lui Mercheli Eduard, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Ion Nemerenco, privind contestarea actelor executorului judecătoresc.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Iuliana Oprea